

Pirmosios pagalbos koordinavimas ir teikimas Šiaulių miesto ugdymo įstaigose

Šia funkcija siekiama užtikrinti Mokykloje operatyvaus ir tikslingo reagavimo veiksmus staiga sutrikus mokinio/-ių sveikatai, siekiant išsaugoti gyvybę ir apsaugoti nuo sveikatos būklės blogėjimo. Kiekvienas Mokykloje sveikatos priežiūrą vykdančias visuomenės sveikatos specialistas privalo mokėti teikti pirmąją (ne medicininę) pagalbą.

Lietuvos Respublikos vyriausybės 2023 m. gegužės 14 d. Nr. 590 nutarime „Dėl profesijų, darbų ir veiklos sričių darbuotojų bei transporto priemonių vairuotojų, buvusių kartu su nukentėjusiais ar pacientais nelaimingų atsitikimų ar ūmių gyvybei pavojingų susirgimų vietose ir privalančių suteikti jiems pirmąją pagalbą, sąrašo patvirtinimo, taip pat įstatymų nustatytų kitų asmenų kompetencijos šiais klausimais nustatymo“ nurodoma, kad pirmąją pagalbą įvykus nelaimingam atsitikimui nukentėjusiajam turi teikti įvairių profesijų atstovai, tame tarpe ir:

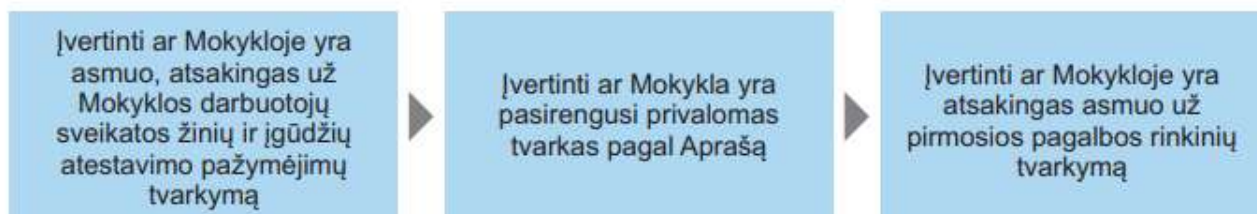
16. Švietimo teikėjų pedagoginiai darbuotojai, laisvieji mokytojai, mokytojų padėjėjai.

<...>

19. Įmonių, įstaigų ir organizacijų darbuotojai, atsakingi už pirmosios pagalbos suteikimą.

Visi švietimo teikėjų, vykdančių asmenų iki 18 metų ugdymą pagal formaliojo ir (ar) neformaliojo švietimo programas, **pedagoginiai darbuotojai, laisvieji mokytojai, auklėtojų padėjėjai, socialiniai pedagogai**, prieš pradėdami dirbti privalo išklaustyti pirmosios pagalbos mokymus, vėliau – kas 5 metus, atnaujinti pirmosios pagalbos teikimo žinias.

Veiklos priemonių įgyvendinimo algoritmas, siekiant įvertinti Mokyklos pasirengimą teikti ir (ar) organizuoti pirmosios pagalbos teikimą

Į procesą įtraukiama Mokyklos administracija, pedagogai, pagalbos mokiniui specialistai, mokiniai, jų tėvai (globėjai, rūpintojai), kiti Mokyklos darbuotojai, visuomenės sveikatos biuras.

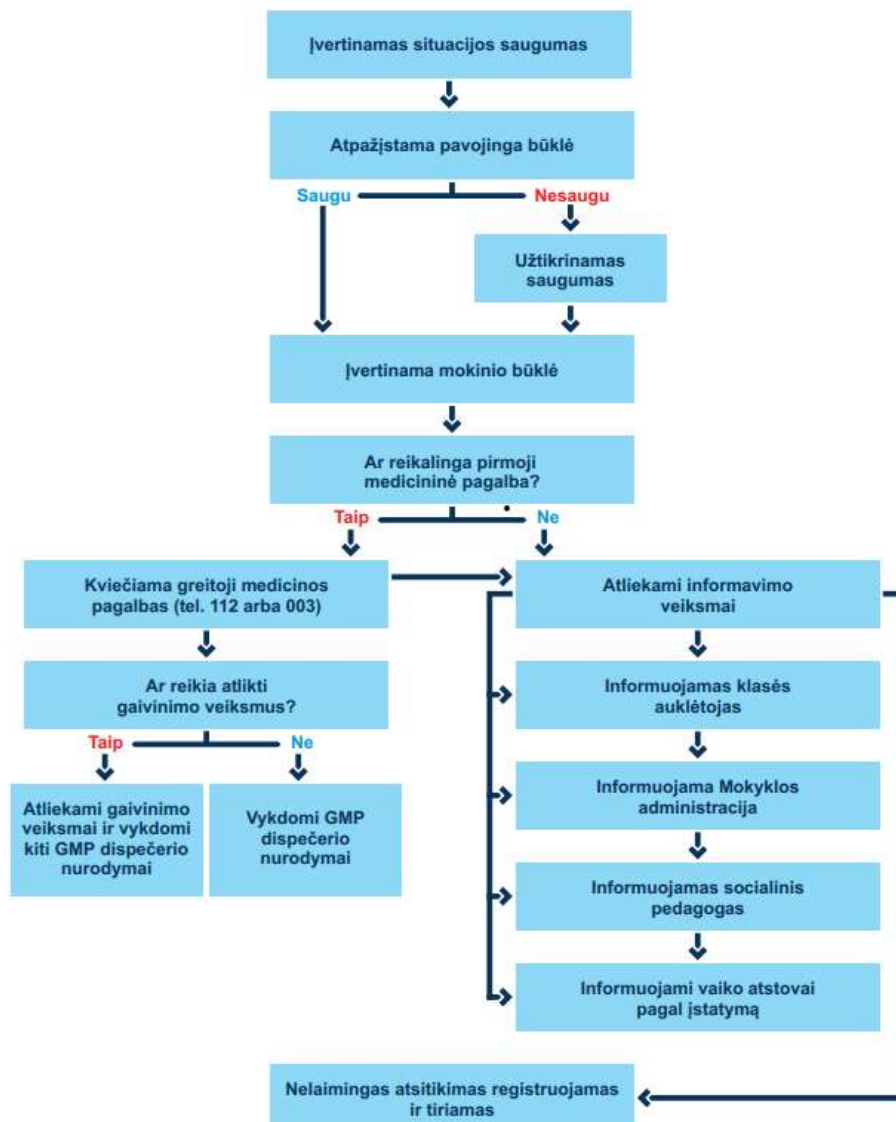
Funkcijos įgyvendinimui rekomenduojamos veiklos	Funkcijos įgyvendinimo pavyzdiniai vertinimo rodikliai
1. Įvertinti Mokyklos pasirengimą teikti ir (ar) organizuoti pirmosios pagalbos teikimą	• Išvadų ir siūlymų dėl Mokyklos pasirengimo teikti pirmąją pagalbą skaičius
2. Teikti ir (ar) koordinuoti pirmosios pagalbos teikimą, įvykus nelaimingam atsitikimui	• Mokinių skaičius, kuriems buvo teikta pirmoji pagalba
3. Organizuoti kitas veiklas, kurios gali būti naudingos Mokykloje įgyvendinant šią Funkciją	• Apmokytų teikti pirmąją pagalbą mokinių skaičius

Mokiniui susižalojus ar ūmiai sutrikus jo sveikatai Mokykloje VS specialistas veikia pagal šį nustatytą algoritmą

Pirmoji pagalba - tai paprasti tikslingi veiksmai, naudojant turimas pirmosios pagalbos teikimo priemones ar kitokias priemones bei medžiagas, siekiant išsaugoti nukentėjusiojo gyvybę ar sustabdyti sveikatai žalingus veiksmus. Pirmosios pagalbos teikimas apima paprastus tikslingus nemedicininis ir pradinio gaivinimo veiksmus. Svarbiausias tikslas suteikiant pirmąją pagalbą yra išsaugoti nukentėjusiojo ar ūmiai susirgusio žmogaus gyvybę. Kitas svarbus tikslas – neleisti būklei blogėti ir apsaugoti nuo naujų sužeidimų. Trečias – pasirūpinti gijimu.

Įvykus nelaimingam atsitikimui Mokykloje veikiama pagal nustatytą algoritmą:

- Kilus grėsmei vaiko gyvybei arba esant ūmiai pavojingai sveikatos būklei pirmąją pagalbą teikia asmuo, esantis arčiausiai nukentėjusiojo.
- Prieš pradėdant teikti pirmąją pagalbą, užtikrinamas situacijos saugumas.
- Įvertinus nukentėjusiojo būklę, jeigu reikalinga, pagalbą teikiantis arba šalia jo esantis asmuo kviečia greitąją medicinos pagalbą (GMP).
- Jei tuo metu Mokykloje yra visuomenės sveikatos specialistas, vykdomas sveikatos priežiūrą Mokykloje (toliau – VS specialistas), jis yra informuojamas apie įvykį ir su pirmosios pagalbos rinkiniu atvykęs į įvykio vietą, perima pirmosios pagalbos teikimą ir (ar) organizavimą.
- Nelaimingo atsitikimo metu nukentėjęs mokinys, vienas nepaliekamas.
- Kilus grėsmei vaiko gyvybei arba esant ūmiai pavojingai sveikatos būklei mokinio atstovus pagal įstatymą informuoja klasės auklėtojas, jeigu jo nėra – socialinis pedagogas.
- Informuojama mokyklos administracija. Mokyklos administraciją informuoja pagalbą teikiantis asmuo arba klasės auklėtojas arba kitas šalia esantis Mokyklos darbuotojas.
- Jeigu organizuojant nukentėjusiojo gabenimą į sveikatos priežiūros įstaigą nepavyksta susisiekti su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), jį lydi Įstaigos vadovo paskirtas asmuo (pagalbos mokiniui specialistas, pedagogas, klasės vadovas ar kt.) ir lieka su juo, kol atvyks mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai).

Atvejai, kai būtina skambinti skubios pagalbos telefonu 112:

1. Iškilus grėsmei gyvybei, sveikatai;
2. Įtarus, kad žmogus bando nusižudyti;
3. aptikus sprogmenį;
4. smurto atveju;
5. kai kėsিনamasi pagrobtį, sugadinti ar sunaikinti turtą;
6. įvykus eismo įvykiui;
7. žmogui skęstant;
8. gaisro atveju.

Greitoji medicinos pagalba. Kada skambinti?

- Kai kyla grėsmė gyvybei, sutrinka širdies veikla arba kvėpavimas;
- Kai pasireiškia kiti ūmūs kvėpavimo ar kraujotakos sutrikimai;
- Kai užspringstama;
- Kai netenkama sąmonės;
- Kai stebimi viso kūno traukuliai;
- Kai patiriamas ūmus skausmas (širdies, pilvo, galvos);
- Kai pasireiškia mieguistumas, sulėtėjusi reakcija;
- Kai staiga nutirpsta galūnės, veidas, sutrinka regėjimas ir kalba;
- Kai patiriama lokali trauma ar sužalojimas, seksualinė prievarta;
- Kai patiriamas dauginis kūno sužalojimas (po transporto priemonių avarijos, kritimo iš aukščio ir pan.);
- Kai kraujuojama;
- Kai pasireiškia perkaitimas ar bendras kūno atšalimas;
- Kai į akis patenka svetimkūnių, rūgščių ar šarmų;
- Kai perdozuojama medikamentų ar narkotikų, apsinuodijama dujomis, cheminėmis medžiagomis;
- Kai ištinka alerginė reakcija, anafilaksinės šokas;
- Kai pasireiškia psichikos ir elgesio sutrikimai;
- Kai atsiranda bėrimai;
- Kai vemama, viduriuojama;
- Kai skęstama;
- Kai įkanda arba įgelia gyvūnai ir vabzdžiai;
- Kai patiriami nušalimai ar nudegimai;
- Kai pakyla arba nukrenta gliukozės kiekis kraujyje;
- Kai kyla nėštumo komplikacijos, prasideda gimdymas;
- Kai reikia konstatuoti mirties ar gimimo faktą.